

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

1 YP004 Yrkesläraren, skolan och samhället, 7,5 högskolepoäng

The Vocational Teacher, the School and the Society, 7.5 credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Pedagogik

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2025-04-14.

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2026.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för det svenska skolväsendets framväxt med avseende på styrning, organisering och innehåll med ett särskilt fokus på yrkesutbildningen
- utifrån läroplansteoretiska begrepp analysera hur yrkesutbildningens styrning och innehåll har formats i relation till samtida samhälleliga och politiska förändringar
- kritiskt reflektera över läroplanens politiska koppling och dess konsekvenser för yrkesutbildningens innehåll och lärarens undervisning
- genomföra en dokumentanalys

- producera en akademisk text med god disposition och i enlighet med akademiska språkliga konventioner.

Innehåll

Kursen ger möjlighet för studenten att utveckla kunskaper om yrkesutbildningens historiska framväxt med avseende på styrning, organisering och innehåll. I kursen introduceras läroplansteoretiska begrepp vilket skapar förutsättningar för att studera och utveckla en förståelse för hur formeringen av yrkesutbildningens innehåll, i termer av kunskap och värdegrund samt synen på yrkeslärarprofessionen och eleven, samspelar med den samtida samhällsligliga utvecklingen och den politiska styrningen. Det här innebär att skolan som en politiskt styrd organisation behandlas och där olika politiska styrmodeller presenteras och diskuteras, samt deras konsekvenser för den pedagogiska praktiken.

I kursen får studenten möjlighet att utveckla kunskaper om att genomföra en dokumentanalys. Genom att undersöka policydokument, såväl samtida som historiska, kopplat till olika aspekter av yrkesutbildningen utvecklas både kunskaper om dokumentanalys som metod samt kunskaper om yrkesutbildningens styrdokument.

Professionsbas och professionell progression

I kursen ges studenten möjlighet att utveckla förståelse för hur utbildnings- och skolreformer samspelar med undervisning och lärande i skolsammanhang och pedagogiska praktiker. I undervisningen läggs särskild vikt vid utvecklingen av ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt där utvecklingen av kunskaper och omdöme stärker studentens professionella förmåga att reflektera över och handla på adekvata sätt i relation till varje elevs lärande och förutsättningar. I undervisningen ingår moment såsom redovisningar för mindre och större grupper vilket avser bidra till förståelse för en yrkeslärares kommunikativa kompetens samt för olika uttrycksformers betydelse.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I kursen kommer studenten i kontakt med aktuellt forskningsfält genom att bearbeta vetenskapliga artiklar och avhandlingar. Kursen behandlar dokumentanalys som vetenskaplig metod.

I samband med skriftliga redovisningar tränas det akademiska skrivandet samt att sakligt och korrekt förstå och kritiskt granska vetenskapliga källor samt att kommentera lästa akademiska texter.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och gruppuppgifter.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursens mål examineras genom en individuell muntlig uppgift som presenteras i grupp och en individuell skriftlig inlämningsuppgift.

För betyget Godkänd krävs att kursens mål är uppnådda.

För betyget Väl godkänd krävs att studenten erhållit betyget Väl godkänd på den individuella skriftliga uppgiften.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs under kursen eller i nära anslutning till kursens avslutning. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle ska senast vid kursstart informeras om föregående kursvärderingsresultat och genomförda förändringar i kursen.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

1YL001 Skolans och yrkesutbildningens historia, värdegrund och samhällliga villkor, 15 hp.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Adolfsson, Car-Henrik (senaste upplagan). *Kunskapsfrågan. En läroplansteoretisk studie av den svenska gymnasieskolans reformer mellan 1960-talet och 2010-talet*. Linnaeus University Press. Kap 3–5, (175 s.).

Andersson, Per, Fejes, Andreas, Köpsén, Johanna, & Nylund, Mattias (senaste upplagan). *Lärares tolkning och tillämpning av styrdokument i kommunal vuxenutbildning*. Skolverket, Stockholm, (148 s.).

Arneback, Emma, & Nylund, Mattias (senaste upplagan). Yrkeslärare som värdebalanserare-Värdekonflikter mellan skolans och arbetsplatsens läroplan i lärlingsutbildning. *Utbildning och Lärande/Education and Learning*, 11(1), s. 82–101, (19 s.).

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna (senaste upplagan). *Akademiskt läsande och skrivande*. Lund: Studentlitteratur (valda delar ca 50 s.)

Köpsén, Susanne (red.) (senaste upplagan). *Lära till Yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur kap 1, 2, 3 och 9, (91 s.).

Nylund, Mattias, & Gudmundson, Björn (senaste upplagan). Lärare eller hantverkare? Om betydelsen av yrkeslärares yrkesidentifikation för vad de värderar som viktig kunskap på Bygg-och anläggningsprogrammet. *Nordic Journal of Vocational Education and Training*, 7(1), 64-87, (23 s.).

Wahlström, Ninni (senaste upplagan). *Läroplansteori och didaktik*. Malmö: Gleerups, kap 1-3 och kap 5, (98 s.)

Övrigt material tillkommer i form av material från Skolverket gällande reformen ”Gy25 – Ämnesbetyg på gymnasial nivå” (ca 100 s.).